

[11-10-2026] లివింగ్ ప్లానెట్ నివేదిక 2026: పరవంప వన్యప్రాణుల సంఖ్యలో 73% తగ్గుదల

పరవంపవర్షాపతనం నోటిఫైచీన పర్యవరణ పరిరక్షణ మరియు జీవవైవిధ్యముపై అత్యంత ముఖ్యమైన నోవేడిక అయిన లివింగ్ ప్లానెట్ నివేదిక 2026 (Living Planet Report 2026) అధికారికంగా విడుదల చేయబడింది. వరల్డ్ వైడ్ ఫండ్ ఫర్ నేచర్ (WWF – World Wide Fund for Nature) మరియు జూలాజికల్ సొసైటీ ఆఫ్ అమెరికన్ (ZSL) సంయుక్తంగా ఈ నివేదికను పరిచుచున్నాయి.

ముఖ్యమైన అంశాలు మరియు నోవేడిక గణాంకాలు:

వన్యప్రాణుల సంఖ్యలో 1.73% తగ్గుదల:

1970 మరియు 2022 మధ్య పరవంపవర్షాపతనం అంచనా వేయబడిన వన్యప్రాణుల (వెనెనుమాన కలిగిన) జాతుల నగలు పరిమాణం లేదా సంఖ్యలో 73% గణనీయమైన తగ్గుదల ఉందని నోవేడిక అందోళన వర్ణకటన చేసింది. ఈ సూచిక మూలకం 5,790 జాతులకు చెందిన 35,803 కంటే ఎక్కువ వన్యప్రాణుల జాతుల జనాభా చోకడలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

2. ఆహార ఆధారంగా కోర్కె:

మంచినీటి పర్యవరణ వర్ణకటనలు 85% కష్టతరమైనవి-ఇది దృఢీకరించినట్లుగా వర్ణకటనలు 2022 కష్టతరమైనవి.

జన్యువైవిధ్యం: భూమి ఎలుక (జన్యువైవిధ్యం జానానానా) దాని జనాభా 69% తగ్గుదల చూసింది.

నోవేడిక (Marine Ecosystems) – 59 శాతం తగ్గుదల.

3. పర్యావరణ హానికా కష్టతరమైనవి:

- లాటినో అమెరికా మరియు కరీబియన్ 95% (ఎక్కువగా)
- ఆఫ్రికా: 80 శాతం
- ఆసియా-పసిఫిక్: 49 శాతం

5. వన్యప్రాణుల విధ్వంసానికి పరిధాన కారణాలు:

ఆహార సంపద మరియు కష్టతరమైనవి (Habitat Loss)

- అధిక వనరుగోల మరియు వేట (Overexploitation)
- వాతావరణ మార్పు (Climate Change)

కాలుష్యం, వేదానికా జాతులు మరియు పర్యావరణం.

నాకర్యం మరియు వజయం యొక్క వేదయం (సంరక్షణకు ఒక ఆశాకరణం):

ఈనోవేడిక అందోళనకరమైన సమయములను హైలైట్ చేయడమే కాకుండా, సమయానికి కఠినమైన సంరక్షణ చర్యలు అమలు చేస్తే పర్యవరణం కోలుకుంటుందో అనేక ముఖ్యమైన ఉదాహరణలను అందిస్తుంది.

- బుగ్గర (జాగ్గర): గత 15 సంవత్సరాలలో పరవంపవర్షాపతనం ములుల సంఖ్య 70% కంటే ఎక్కువ తగ్గుదల.
- ఏనుగులు (Elephants) దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఏనుగుల జనాభా సగటునగా ఉంది మరియు చిరుగుతుంది.
- సముద్రపు గుర్రాలు మరియు బ్లూ గ్రీన్ సీ టర్టల్స్ (Green Sea Turtles & Bluefin Tuna) అంతరించుతున్న జాతిగా నుండి వైకా తరలిచబడినాయి.
- సంబంధిత పరిధాన పరిరక్షణ:
- భారతదేశంలో ములుల సంఖ్య (2020లో 674 నుండి 2025లో 891కి), ఆసియా నోహాలు (2025లో 891 నుండి 2030లో 1000కి) మరియు ఒక కొమ్మను గల ఖడ్గముగ (2030లో 1000 నుండి 2035లో 1200కి) గణనీయంగా తగ్గుతుంది.
- గంగా నది డెల్టా యొక్క చివరి జనాభా లెక్కల పరకారం, హాబి అంచనా జనాభా 6,324.

[11-10-2026] పరవంప బయోంకు 'పరవంప అభివృద్ధి నోవేడిక 2026': కృతరిమి మోడెస్ యొక్క హాగదానాలు మరియు సహజాలు

కేంద్ర ఎలక్ట్రానిక్స్ మరియు ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మంత్రుల నయూఢిలీలో పర్యవేక్షణకు పరవంప బయోంకు గ్లోబల్ యొక్క వరల్డ్ డెవలప్ మెంట్ రిపోర్ట్ 2026: ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ ప్రమీస్ (World Development Report 2026: The Promise of Artificial Intelligence) మరియు లను పరారంభించారు. MeT (Meity) అధ్యక్షులయిన 'ఇండియా AI మిషన్ (India AI Mission)' ఈ కార్యక్రమానికి సహ-అతిథియం ఇవ్వబడింది.

నోవేడిక యొక్క ముఖ్యమైన ముఖ్యమంశాలు మరియు ఫలితాలు:

నవీకరించండి మరియు వర్షాహానన సవరించండి (Adopt and Adapt Strategy): అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు ఖరీదైన మరియు అధునాతన AI సమూహాలను అభివృద్ధి చేసే బదులు, హానికరమైన భాష మరియు అభివృద్ధి అవసరాలకు అనుగుణంగా సులభంగా అందుబాటులో ఉన్న ఓపెన్ సోర్స్ AI సమూహాలను నవీకరించాలని మరియు సవరించాలని నోవేడిక సూచిస్తుంది (Open-access).

ఉదయోగంపై ఆటోమేషన్ పరిభాష:

భారతదేశంలో, ఉదయోగంలో 4% కంటే కొంచెం ఎక్కువ మాత్రమే ఆటోమేషన్ పరిమాదంలో ఉన్నాయో, అభివృద్ధి చెందిన ఆర్థిక వ్యవస్థలలో ఉదయోగంలో మూడింట ఒక వంతు ఉండగా, దక్షిణ ఆసియాలో BPO ఉదయోగ పరికరాలు దాదాపు 20% తగ్గుతుంది.

అధిక ఆర్థిక సబ్సిడీ పరిమాదం:

వేదానికా నోటరీకు 20 సంవత్సరాల పని మనసూయిమతో సహా భారతదేశం యొక్క సరళ పరోక్షసహకాలు పరిభుత ఆర్థిక వ్యవస్థలపై ఒత్తిడి తీసుకున్నాయి, వేదయోగ ఫలములను చొమతాయని మరియు బహుళజాతి సంస్థలకు అనయ్యంకా పరియోజనం చేకూరుతాయని నోవేడిక సూచిస్తుంది.

AI సారవేదామాధికారం యొక్క పరిమితులు:

మాత్రమే సాంకేతిక సహితంతరీయాననో హామీ ఇవ్వలేదు, ఎందుకంటే దేశాలు దీనిమితీ చేసుకున్న అధునాతన సమీక్షకరమైన, పరితయిక క్రొడమూలక సదుహయాల మరియు పరవంప గొలుసులపై ఆధారపడితాయి.

AI బాలెటమ్ గ్రేవెస్ (Brain Drain):

2025 నాటికి భారతదేశం పరవంపలో నో రెండవ అతిపెద్ద AI బాలెటమ్ మాలెస్ (సుమారు 50,460 మంది నేమెలులతో) కలిగి ఉన్నప్పటికీ, 2011-2024 మధ్య కాలంలో భారతదేశం 200 మంది అగ్రి AI పరోక్షకులు మరియు అవేక్షరతలను కోల్పోయిందని నోవేడిక వలెస్తుంది (Brain Drain).

గ్లోబల్ సౌత్ (Global South) సన్నద్ధత లేకపోవడం:

25 తక్కువ ఆదాయ దేశాలలో ఒక దేశానికి మాత్రమే మరుకైన జాతీయ AI వర్షాహం ఉంది. ఇది సంస్థాగత సన్నద్ధత మరియు AI హాలనా సామర్థ్యాలలో గణనీయమైన వ్యత్యాసం నో తలెస్తుంది.

పరిజాభివృద్ధి మరియు నయంతరణ:

భారతదేశంలో కేవలం 18.8% మంది పరిజల మాత్రమే AI గురించి అందోళన వర్ణకటన చేశారు, అమెరికాలో 50.5% మంది అందోళన వర్ణకటన చేశారు. ఇది భారతీయంలో

ఎకకువ అశాహదాననోమరియు సరళమైన మారగదరకాలకు పరొధానయతను పరితిబిరిబిసేతుంది.

భారతీయ దృక్పథం నుండిముఖ్యమైనది.

పరిభుతవాలు పైలటప్రొజెక్టులను డాటి జనాభా-సభాయీ AI అవలికేషన్లను (Population-scale) సరిమరిచాలనోకోరుతుననొము, డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ఫర్మేషన్ డివైజ్ (DPI), అగ్రిసటాక్ (AgriStack) మరియు AI ఆధారిత హతావరణ సూచన పంటి డిజిటల్ మాలికి సదుహయాలను ఉపయోగించుకోవాలనోకోరుతుననొము.

కప్టర్ ఆధారిత లోప సరివో విధానం: బహుభాషా, హాయస్ఎన్సైబులడ్ (Voice-enabled) AI హాధనాలు నైపుణ్యం కలిగి నేమిణులలో, ముఖ్యమంగా ఆరోగ్య సంరక్షణ, పయవనాయం మరియు పద్య రంగాలలో కారతలను పరిష్కరించడంలో మరింత సహాయపడుతుననొయి.